ZÁKLADNÉ POTREBY

VZDELÁVACIA LEKCIA

FAIRTRADE
ČESKO a SLOVENSKO

Autorství lekce: Fairtrade Foundation (https://schools.fairtrade.org.uk), převod do ČJ: Fairtrade Česko a Slovensko

VZDELÁVACIA LEKCIA ZÁKLADNÉ POTREBY

Ciele::

- ★ Účastníci a účastníčky identifikujú základné potreby ľudí k tomu, aby mohli žiť dôstojný život.
- ★ Účastníci a účastníčky si uvedomia rozdiel medzi potrebami a túžbami.
- ★ Účastníci a účastníčky porozumejú, že pestovatelia kakaa si potrebujú zarobiť dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie svojich základných potrieb.

Anotácia: Vďaka tejto lekcii z dielne Fairtrade Foundation môžu mladí účastníci a účastníčky prácou s kartičkami identifikovať, čo my ako ľudia potrebujeme na zabezpečenie dôstojného života. Môžu tiež diskutovať, ako sa od seba líšia túžby a potreby. Lekcia využíva ako kontext pre učenie prípadovú štúdiu z kakaovej farmy v Pobreží Slonoviny. Lekcia je určená pre študentov základných škôl, ktorí už sú oboznámení so základmi systému Fairtrade.

Kľúčová otázka: Aké základné potreby majú ľudia na zabezpečenie dôstojného života?
Vek: 8+
Počet účastníkov/čok: 2+
Časová dotácia: 45 minút

Pomôcky:

- ★ 12 kariet s potrebami a túžbami, jedna sada pre skupinu 2 až 4 žiakov / žiačok (v prílohe),
- ★ príbeh Theresy (v prílohe),
- ★ prezentácie s príbehom Theresy (www.fairtrade-slovensko.sk/vzdelavani),
- ★ papiere, ceruzky, tabuľa, kriedy.

POSTUP = EVOKÁCIA + UVEDOMENIE + REFLEXIA

EVOKÁCIA (5 MINÚT)

Čo potrebujeme k životu
(5 minút)

Pre naštartovanie uvažovania o základných potrebách položte skupine nasledujúce otázky. Odpovede zaznamenávajte na tabuľu alebo flipchart:

- ★ **Čo potrebujete, aby ste mohli byť šťastní a zdraví?**
- ★ **Ktoré z týchto vecí sú najviac dôležité?**
- ★ **Ktoré z týchto vecí sú najmenej dôležité?**

UVEDOMENIE (30 MINÚT)

Rozdiel medzi potrebami a túžbami
(10 minút)

Nasledujúca aktivita slúži na to, aby účastníci a účastníčky mohli začať premýšľať o rozdiele medzi potrebami a túžbami. Vysvetľujte im, že **potreba** je to, čo človek potrebuje na prežitie, a **túžba (želanie)** je niečo, čo je príjemné mať. Rozdeľte účastníkov a účastníčky na menšie skupiny po 2 až 4, každej skupine rozdajte sadu kariet s potrebami a túžbami. Vyzvite účastníkov a účastníčky, aby karty rozdelili do dvoch kategórií: potreby a túžby.

Vyzvite skupiny, aby sa s celou triedou podelili o to, o akých pojmoch viedli najväčšie diskusie. Spoločne ako celá trieda vytvorte na tabuľu zoznam, čo všetci ľudia potrebujú, aby mohli žiť zdravý a šťastný život.

Život bez dostatku financií
(10 minút)

V druhej časti lekcie sa zameriavame na uvedomenie si dôležitosti dostatku finančných prostriedkov k tomu, aby sme naplnili naše základné potreby.

Vyzvite účastníkov a účastníčky, aby vybrali tie karty potrieb, ktoré je nutné zaplatiť (napr. zdravé jedlo, zdravotná starostlivosť...). Vysvetlite študentom, že financie na zabezpečenie týchto základných potrieb nemajú všetci ľudia na svete. Bez dostatku financií môže byť ťažké žiť zdravý a šťastný život. Mnoho pestovateľov tvrdo pracuje na získaní kakaa na výrobu našich obľúbených čokolád, napriek tomu nedostávajú za svoje kakao dostatočne zaplatené a nemôžu žiť dôstojný život.

Príbeh Theresy
(10 minút)

Skupine prečítajte príbeh Theresy (v prílohe). Môžete k tomu premietnuť prezentáciu so sprievodnými fotografiami, môžete si ju stiahnuť v časti Vzdelávacie lekcie Základné potreby na podstránke www.fairtrade-slovensko.sk/vzdelavani. Vysvetlite príbehom, ako pestovateľom pomáha Fairtrade naplniť ich základné potreby. Diskutujte v skupine, čo možno urobiť pre zabezpečenie základných potrieb pestovateľov?

REFLEXIA (10 MINÚT)

Dopis Therese
(10 minút)

Úlohou každého je napísať list Therese. Podmienkou nie je napísať list celý, dôležité je pokúsiť sa o to a vytvoriť aspoň časť textu. Účastníci a účastníčky si môžu listy vzájomne prečítať vo dvojiciach alebo v malých skupinách. Niektoré listy môžeme na záver prečítať pred celou triedou. Nikoho do čítania nenútime, čítajú iba tí, ktorí chcú.

PRÍLOHY = PRÍBEH THERESY A PRACOVNÉ KARTY

PRÍBEH THERESY

Toto je príbeh o žene. Volá sa Theresa a žije v západoafrickej krajine Pobrežie Slonoviny.

V Pobreží Slonoviny sa vypestuje najviac kakaa na svete. Kakao je hlavnou surovinou pre výrobu čokolády. Milióny pestovateľov a pestovateliek v Pobreží Slonoviny tvrdo pracujú na kakaových plantážach: sadia stromčeky, orezávajú vetvy, čistia plantáže od buriny, hnoja a mulčujú. Počas zberu odsekávajú zrelé struky zo stromu a vydlabávajú z nich bôby. Tie potom nechávajú fermentovať a sušia ich na slnku. Z dedinských skladov sa potom jutové vrecia plné kakaových bôbov zvážajú na pobrežie, odkiaľ sa ďalej na lodiach a kamiónoch rozvážajú do čokoládovní po celom svete.

Hoci pestovatelia kakaa tvrdo pracujú, priemerný pestovateľ kakaa si zarobí iba 80 centov denne. Kvôli tomu nemôžu farmári naplniť základné potreby svojich rodín.

Keď bola Theresa malým dievčatkom, nemala jej rodina dosť peňazí, aby ju mohli poslať do školy. Občas nemali dosť peňazí ani na jedlo a chodievala spať hladná.

Teraz už je Theresa dospelá. Má osem detí. Chce, aby jej deti boli šťastné a zdravé, preto si želá dostatok peňazí pre naplnenie základných potrieb. Pridala sa preto do Fairtrade certifikovaného družstvá. Vďaka tomu dostáva lepšiu výkupnú cenu za svoje kakaové bôby.
Vďaka zapojeniu do Fairtrade môže Theresa so svojím manželom zaplatiť deťom školské poplatky, knižky a obed v škole.

Theresa a jej deti si zaslúžia šťastný a zdravý život, zaslúži si dostatok peňazí na naplnenie svojich základných potrieb.

ĎALŠIE VZDELÁVACIE LEKCIE K TÉME FAIRTRADE NÁJDETE V PÔVODNOM ANGLICKOM ZNENÍ NA STRÁNKACH FAIRTRADE FOUNDATION

(HTTPS://SCHOOLS.FAIRTRADE.ORG.UK)

KARTY S POTREBAMI A TÚŽBAMI

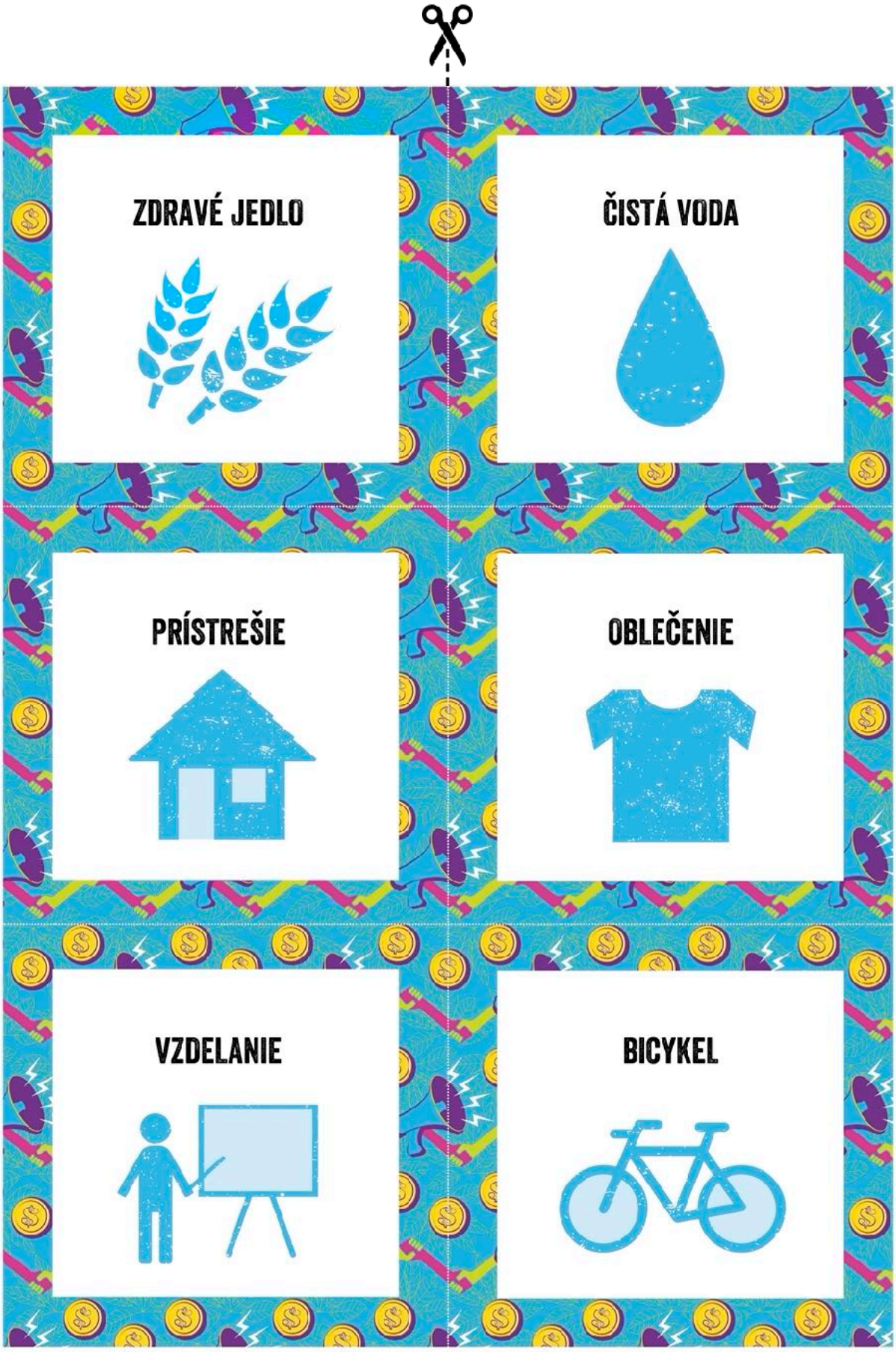

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

MOBILNÝ TELEFÓN

ZAHRANIČNÁ DOVOLENKA

POČÍTAČ

TELEVÍZOR

AUTO